

GAAN HULLE ERFENIS MOOI WEES ?

Andrew Smit

WILL THEIR HERITAGE BE BEAUTIFUL?

Discussions in the Afrikaans language class are promoted as a means of creating environmental awareness among pupils. Littering is used as an example.

Suid-Afrika is besig om een groot vuilgoedhoop te word. Oordryf? Miskien. Dit is egter belangrik dat as ons wil verhoed dat dit 'n realiteit word ons daadwerklike stappe moet begin doen om so 'n toestand van sake te probeer voorkom.

Aankopingspunte om die boodskap van aktiewe bewaring oor te dra kan in alle skoolvakke gevind word. As onderwysers moet ons net steeds daarna streef om nie in kompartemente te dink nie, m.i. moet ons meer holisties op skool te werk gaan, so-doende sal baie van ons vakke meer interessant en relevant word vir ons leerlinge.

Wat Afrikaans betref is die klasgesprek 'n uitstekende metode om leerlinge te help om krities en oorspronklik oor bewaringsprobleme te besin. Die onderwyser werk eens 'n aantal vrae wat op die probleem betrekking het uit. Dit gebeur gewoonlik dat die onderwyser baie van die vrae self beantwoord, maar daar moet ook van die leerlinge verwag om te reageer. Die onderwyser bou op 'n sistematiese wyse deur middel van vrae, tragsgewyse op die bestaande kennis voort en wanneer sy doel bereik is, gee hy 'n kort opsomming van die hele aangeleentheid. Die klasgesprek is van groot waarde want dit help die leerling om self te dink en help hom om *insig* te verwerf, met ander woorde daar word nou prakties aan hom gedemonstreer hoe probleemvraagstukke gehanteer moet word. Daarbenewens bied die klasgesprek ook aan die onderwyser die geleentheid om uit te vind hoe en wat die student dink en wat die leerling se voorkennis in verband met die probleem is. So word dit moontlik vir die onderwyser om die leerling te help om ook meer konstruktief as reproduktief te leer. Ons leerlinge leer nou hoe om hulle kennis te gebruik om probleme te help oplos. Slegs deur konstruktiewe leer sal dit vir ons leerlinge moontlik wees om krities te begin dink oor probleme.

As onderwysers moet ons groot doelstelling wees om ons leerlinge steeds bewus te maak van die noodsaaklikheid van bewaring. Om maar slegs een probleem m.b.t. bewaring te noem; die probleem van rommel. Op skoolvlak moet ons begin met 'n bewaarmakingsproses wat sal help om 'n atmosfeer te skep wat dit vir die wetmakers maklik sal maak om boetes neer te lê wat rommelstrooiers twee maal sal laat dink voor 'n bierblik of papier sommer net weggegooi word. Praat help nie. Daar is reeds genoeg bewyse om ons daarvoor. SLEGS STRENG WETLIKE MAATREELS GAAN DIE SAAK RED.

Na 'n onlangse besoek oorsee is ek beïndruk deur die rommelvrye en netjiese voorkoms van openbare plekke wat deur duisende mense besoek word. In St. James Park in London bv., 'n park waardeur honderde mense daaglik stroom, het ek nie een enkele papiertjie of blikkie sien lê nie. Die rede was baie gou vir my duidelik. Op die grasperk was 'n kennisgewingsbord met die woorde, "Fine for littering: £150."

In Switzerland word kinders van kleinsaf geleer dat rommelstrooi 'n doodsonde is. Menige buitenlandse toeriste moes al ten duurste betaal aan boetes omdat hy of sy 'n lekkergoed-papiertjie laat val het. In Switzerland is die noodsaaklikheid om te behou en te bewaar natuurlik 'n belangrike ekonomiese oorweging. Die Switserse kan net nie bekostig dat hul land vuil en besoedeld voorkom nie.

Dit is wel moontlik om in 'n hoogs gespesialiseerde en vertegniseerde industriële maatskappy, deur middel van effektiewe maatreëls, die skoonheid van die natuur vir ons nageslagte te beskerm en te bewaar. Dit is gebiedend noodsaaklik nie net wat fisiese oorlewing aanbetref nie, maar ook vir geestelike oorlewing. Sonder 'n *verbondenheid* aan die natuur is die mens 'n *geskonde* mens.

Die mens staan vandag voor sy grootste uitdaging. Gaan ons kinders en hul kinders eendag kan sê: "Ons erfenis is vir ons mooi"?

Journal No. 4

will focus on 'Using the Local Environment'. Articles pertaining to this or any other aspect of environmental education will be welcome.

Closing date for contributions is the end of January 1987.

Send to: The Hon. Editor, Box 4746, MMABATHO, Bophuthatswana.